

VYTAUTO
DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

Katalikų teologijos
fakultetas

NIKĖJAI – 1700

Pirmasis visuotinis Bažnyčios Susirinkimas vakar ir šiandien

2025 m. spalio 3 d. | Kaunas, Lietuva

KVIETIMAS TEIKTI PARAŠKAS

325 m. Nikėjoje (dabartiniame Iznike, Turkijoje) visai krikščionijai atstovaujantys vyskupai susirinko spręsti dogminių ginčų dėl Dievo prigimties ir kitų krikščionims rūpimų klausimų. Susirinkimo Tėvai davė pradžią Nikėjos-Konstantinopolio Tikėjimo išpažinimui, priėmė Bažnyčios valdymo kanonus, sprendė praktinius krikščionių bendruomenės klausimus. Nikėjos Susirinkimas buvo svarbus ne tik IV a. Bažnyčiai, jame pradėti spręsti doktrininiai ir kiti klausimai išliko aktualūs iki šių dienų: jie pasirodo teologiniuose tyrinėjimuose, įvairiuose krikščioniško gyvenimo ir dvasingumo kontekstuose.

1700-ąsias Nikėjos Susirinkimo metines kviečiame paminėti su moksline bendruomene, apmąstant Susirinkime patvirtinto Tikėjimo išpažinimo turinį, dvidešimties Susirinkimo kanonų reikšmę bei artimą ir tolimą Susirinkimo recepciją.

Kviečiame teikti mokslinių pranešimų santraukas Nikėjos Susirinkimo istoriniais ir teologiniais klausimais, teologinių, bažnytinių ir politinių interesų susidūrimo tematika, Susirinkimo recepcijos ir jos poveikio teologijai, pastoracinei, liturginei praktikai bei asmeniniam pamaldumui klausimais, taip pat apsvaistyti Susirinkimo atgarsius mene bei lingvistinius Tikėjimo išpažinimo ir kitus su šia tema susijusius klausimus.

Ši konferencija – tarpdisciplininė ir ekumeninė, todėl teikti pranešimus kviečiame ne tik teologus, bet ir istorikus, filosofus, menotyrininkus, lingvistus bei kitų susijusių sričių mokslininkus ir praktikus, taip pat laukiame katalikų, ortodoksų ir protestantų mokslininkų pranešimų.

Konferenciją sudarys rytinė plenarinė sesija (30–40 min. pranešimai) ir popietinė sesija (15–20 min. pranešimai). Sesijos bus organizuojamos pagal šias potemes: 1. teologinė / filosofinė; 2. istorinė / politinė; 3. meno / lingvistinė (15–20 min. pranešimai).

- Nikėjos Susirinkimo ir jo nutarimų recepcijos istorija (*Rezeptionsgeschichte*) skirtingais laikotarpiais;
- Nikėjos Susirinkimo įtaka teologinės kalbos formavimuisi;
- Šiuolaikinių sampratų ir terminologijos keliams iššūkiams Nikėjos Susirinkimo interpretacijai;
- Katalikų, ortodoksų ir protestantų šiuolaikinės Nikėjos Susirinkimo interpretacijos;
- Politikos ir teologijos sankirtos Nikėjos Susirinkimo ir šiandieniniame kontekste;
- Nikėjos Susirinkimo nutarimų įtaka kanonų teisei;
- Nikėjos Susirinkimas vaizduojamajame mene ir grožinėje literatūroje.

Pagrindiniai pranešėjai:

Dr. Cyril Hovorun – Ortodoksų Bažnyčios kunigas vienuolis, ekleziologijos, tarptautinių santykių ir ekumenizmo profesorius Stokholmo koledže (Stokholmas, Švedija) bei Huffingtono ekumeninio instituto direktorius Lojolos Marymonto universitete (Los Andželas, JAV) ir vizituojantis profesorius Popiežiškajame Grigaliaus universitete (Roma, Italija). Daugiau kaip 500 jo mokslinių tyrimų ir publicistikos darbų paskelbta 30 kalbomis: „Eastern Christianity in Its Texts“ (London: T&T Clark, 2022); „Political Orthodoxies: The Unorthodoxies of the Church Coerced“ (Minneapolis: Fortress, 2018); „Meta-Ecclesiology, Chronicles on Church Awareness“ (New York: Palgrave Macmillan, 2015); „From Antioch to Xi'an: an Evolution of 'Nestorianism'“ (Hong Kong: Chinese Orthodox Press, 2014).

Dr. Saulius Rumšas OP – vienuolis dominikonas, katalikų teologijos mokslų daktaras ir ortodoksų teologijos licenciatas. Dr. S. Rumšas yra Lietuvos kultūros tyrimų instituto Antikos ir Viduramžių kultūros tyrimų skyriaus vyresnysis mokslo darbuotojas. Jo mokslinių interesų sritys apima patristiką, dogminę teologiją (ypač Švč. Trejybės ir kristologijos klausimais) bei krikščioniškąją antropologiją. Naujausios jo publikacijos: „Grigaliaus Nysiečio homilijų apie palaiminimus teologiniai ir antropologiniai aspektai“ (Logos, 2016); „Žmogus sukurtas pagal Dievo paveikslą ir/ar panašumą? Bazilijaus Cezariečio Pr 1, 26–27 komentaro teologiniai iššūkiai“ (Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis, 2022), „Bazilijus Cezarietis versus ar adversus Origeną? Apie sukūrimą „pagal panašumą“ (Pr 1, 26–27)“ (Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis, 2023), „Theōsis. Sudievinimo sampratos nuo antikos iki naujųjų laikų“ (LKTI, 2024).

*
**

Visi dalyviai kviečiami dalyvauti gyvai, tačiau taip pat bus galimybė pristatyti pranešimus nuotoliniu būdu. Konferencija vyks lietuvių ir anglų kalbomis (su sinchroniniu vertimu). Dalis pranešimų bus publikuojama tarpdisciplininiam Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto religijos mokslų žurnale „Soter“.

Kviečiame siųsti pranešimų santraukas (iki 1500 spaudos ženklų) iki 2025 m. birželio 1 d. adresu: paulius.cerka@vdu.lt

Konferencijos data: 2025 m. spalio 3 d.

Vieta: VDU Katalikų teologijos fakultetas (Gimnazijos g. 7, Kaunas).

Konferencijos rengėjas: VDU Katalikų teologijos fakultetas
